

Lægeboligen i Gørding af Wagn Olesen

På Søndergade 8 i Gørding ligger en pæn ældre bevaringsværdig bolig, som i mange år har været læge bolig. I det følgende vil jeg prøve at fortælle lidt om denne bolig, som Gørdings første læge 1896 etablerede sig i, samt lidt om området.

Lone og John Bakke foran lægeboligen, som er blevet ombygget og moderniseret af flere omgange. John Bakke oplyser: Boligen var oprindeligt et etplanshus med saddeltag, men Dr. Jensen havde stor familie, (mange børn) og det er formentlig grunden til, at der blev bygget en etage på, med det nuværende mansardtag.

Billede af lægeboligen ca.1915. Som det fremgår af billedet, er det før der er kommet overbygning på. Et hestekøretøj, forspændt et par pæne hvide russer-hest, holder, og venter formentlig på at en person, vil komme tilbage fra et lægebesøg. T.v. er der et hvidt hus, som Dr. Jensen købte og brækkede ned, hvorefter der blev bygget ny bolig til sønnen læge J.K. Jensen 1942.

I forbindelse med jernbanens ankomst 1874, blev et jordstykke på 9 tdr. land, som lå syd for banen, skilt fra Østergården og solgt til en svigersøn fra Østergården ved navn Nis Sørensen. 1879 bliver jordstykket med et 7 fags hus solgt til Nikolai Petersen. 1896 har købmand Laust Johnsen (Nørregade 1) overtaget ejendommen. Samme år bliver bygningen lejet ud til Doktor Møller, som har lægebolig og konsultation i bygningen, og eftersom det var et landbrug på 9 tdr. land, var der også bygget en stald, hvori der var plads til ca. 8 kreaturer og 3 heste. År 1900 skiller Laust Johnsen bygninger fra det meste af jordarealet, og med ca. 1 tdr. land jord sælges ejendommen til Doktor Jensen.

I 1903 fik Dr. Jensen sammen med tre andre dannet et aktieselskab, som købte ca. 2 tdr. jord beliggende syd for Dr. Jensens have. Noget af arealet blev beplantet og lavet til et lystanlæg, som Dr. Jensen dog senere blev eneejer af.

Eftersom det eneste transportmiddel dengang var hestevogn, boede der en fast medhjælper på loftet over stalden, som ud over at skulle passe hestene også fungerede som kusk, når doktoren skulle på sygebesøg. Dr. Jensen var en meget aktiv person, der i stor udstrækning kom til at præge Gørdings udvikling, men har åbenbart også været med på det sidste nye. Tidligere sognerådsmedlem fra Lourup, Andreas Jensen (Arne Jensens far) fortæller i sine erindringer, at Dr. Jensen som den første i Gørding fik personbil i 1910.

Ca. 1926 blev Østergade etableret, og Dr. Jensen, som ejer jordstykket syd for vejen med lystanlæg på ca. en tdr. land, hvori der var tennis baner m.m., forærer det til byen. I 1938 blev der i dette lystanlæg bygget alderdomshjem (De Gamles Hjem), som igen i 1990 blev til "Lindegården". Sidegaden fra Søndergade, Dr. Jensens Alle, er opnævnt efter Dr. Jensen, og udstykket af Dr. Jensen ca. 1935 – 1945. Hvorimod sidegaden til Østergade, Johnsenvej er opnævnt efter købmand Laust Johnsen og familie herunder hans søn skuespiller Niels Johnsen, ligesom "Johnsens plads" hvor der nu er legeplads.

I 1978 kom den nye klinik til, som ligger i forlængelse af lægeboligens have og lægeboligen bliver nu kun beboelse. Næsten hele arealet på de 9 tdr. land er blevet bebygget i Dr. Jensens tid.

Reinholdt Lauridsen, som bor nabo til lægeboligen og nærmest er altnuligmand i haven og stalden på lægeboligen fortæller: Jeg har gået og undret mig over, hvorfor der er så stor en stald til lægeboligen.

Lægebolig med stalden til højre

Stald set fra øst med tidligere loft beboelse

For nogle år siden brækkede jeg de to loftværelser ned, som har fungeret som kusk og karlekammer. Senere blev det chauffør bolig.

På et af væggens brædder var der indridset rigtig mange navne af tidligere tjenestefolk. Det kunne have været sjovt, om disse navne var blevet bevaret, men jeg fjernede bare det hele.

Lige uden for stalden er der en lille lavning, som er den sidste synlige rest af en tidligere ajle beholder, og græsplænen har det med at blive ujævn, hvilket jeg tror skyldes, at tjenestepiger før i tiden gik og gravede huller, hvori de kastede køkkenaffald.

Billede af tidligere kreatur båse

Åbning til høloftet

Hvornår der sidst har vært kreaturer i stalden vides ikke, men selv om det meste af jorden blev skilt fra, da doktor Jensen købte ejendommen, kan der jo godt også efter den tid have været dyr i stalden. Et lille rum i stalden har sikkert været roe kammer, og på loftet er der en låge, ad hvilken hø uden tvivl er blevet forket ind på loftet.

Her kunne stå 3 heste og også knagerækken til seletøjet er der, fortæller Reinholdt

Reinholdts kone Inga fortæller samstemmende. Jeg er født i Jernvedlund ("Lille Skølvad") og jeg husker, at jeg i de strenge vintre under 2. verdenskrig 1940 - 1945 har set Dr. Jensen komme ridende på en hest, for at komme på sygebesøg, men det fortælles også, at han kørte i kane, så på det tidspunkt har der sikkert endnu været heste i stalden. Det kan i øvrigt oplyses, at Dr. Jensen vedblivende havde en chauffør boende, som kørte bilen for ham.

Hvor der i enden af stalden ud mod gaden, i fordoms dage sikkert har stået et flot hestekøretøj, er det nu Lone og John Bakkes bil garage.

Dr. Jensen var stærkt optaget af afholdssagen og initiativtager til at Afholdshotellet (bygget 1897), som lå overfor læge-boligen, i 1911 gik det over til at blive et aktieselskab og fik bygget en etage på, til overnattende gæster. 2007 blev hotellet revet ned og hed på det tidspunkt Bykroen. Det er formentlig Dr. Jensens bil fra 1910, der holder foran afholdshotellet.

Artikel fra Lokalårbogen 2013 s. 89-92.

Doktor Jensen dør 1955 85 år gammel. I Lokal-Årbogen 1988 side 88 har J. Gantzel Lauridsen skildret læge J. Jensens aktive virke i Gørding.

Ejere af lægeboligen:

Fra 1900 til 1955 Læge. J. Jensen (søn overtog praksis 1950)

Fra 1955 til 1961 Læge J. K Jensen (søn af Læge J Jensen)

Fra 1961 til 1970 Læge Henry Ravn

Fra 1970 til 1975 Læge Sv. Strandbygård

Fra 1975 Læge John Bakke

Kilder: Skøder m.m Gørding Sognearkiv

"Fra Arilds tid til i dag" af Andreas Jensen

Træk af Gørding sogns historie. Bind 2 side 59, 70, 76

Lokal-årbogen 1988 side 88

Wagn Olesen.